

NETECHNICKÉ SHRNUTÍ PROJEKTU POKUSŮ 48/2019

Název projektu pokusů

Úloha bílé tukové tkáně v termogenní odpovědi

Doba trvání projektu pokusů 5 let – do 30.11. 2023

Klíčová slova - maximálně 5 Myši, tuková tkáň, chladová expozice, obezita

Účel projektu pokusů - označte jej křížkem (x) do prázdného polička

☒	základní výzkum
☒	translační nebo aplikovaný výzkum
☒	vývoj, výroba nebo zkoušení kvality, účinnosti a nezávadnosti léčiv, potravin, krmiv a jiných látek nebo výrobků
	ochrana přírodního prostředí v zájmu zdraví a dobrých životních podmínek lidí nebo zvířat
	zachování druhů
	vyšší vzdělávání nebo odborná příprava
	trestní řízení a jiné soudní řízení

Cíle projektu pokusů (např. řešené vědecké neznámé nebo vědecké či klinické potřeby)

Hlavním cílem studie je prozkoumat interakce metabolických drah v bílé tukové tkáni a dalších tkáních během termogeneze (zejména de novo lipogenezi a cyklování triacylglycerolů a mastných kyselin) a objasnit mechanismus řízení těchto procesů, včetně zapojení důležitých proteinů UCP1, Cidea a AMPK. Náchylnost k obezitě u myších kmenů C57Bl/6 a A/J podle našich dosavadních výsledků negativně koreluje s metabolickým obratem lipidů v bílé tukové tkáni, což naznačuje význam celého procesu pro rozvoj obezity a metabolického syndromu.

Pravděpodobné potenciální přínosy projektu pokusů (jak by mohlo být dosaženo pokroku ve vašem vědním oboru nebo jaký přínos by z něj člověk či zvířata mohli mít)

Výsledky předkládaných pokusů mají napomoci identifikaci mechanismů řídících metabolismus bílé tukové tkáni, jež mohou mít potenciálně i terapeutické využití.

Druhy a přibližné počty zvířat, jejichž použití se předpokládá

Myš (*Mus musculus*). Budou využívány inbrední kmeny C57BL/6J, C57BL/6N, A/J a 129/SvImJ, stejně jako řada geneticky modifikovaných (GMO) kmenů (zejména myši s inaktivací odpřahovacího proteinu 1 - UCP1). Počty zvířat v jednotlivých skupinách vycházejí z předchozích experimentů, které stanovily minimální velikost skupin 6-10 myší/skupinu k dosažení statisticky významných rozdílů v daném pokuse, pokud jsou tyto přítomny. Celkový počet zvířat ve všech experimentech bude 6000.

Jaké jsou očekávané nežádoucí účinky u zvířat? Jaká je navrhovaná míra závažnosti? Jak bude se zvířaty naloženo po skončení pokusu?

U zvířat nejsou očekávány významné nežádoucí účinky. Navrhovaná míra závažnosti pokusů je nejvíše střední. Při ukončení pokusů budou zvířata usmrcena cervikální dislokací v celkové anestézii a umístěny do sběrných nádob kafilerního boxu. Odvoz kadaverů zajišťuje asanační služba.

Uplatňování 3R (replacement, reduction, refinement)

Nahrazení používání zvířat: Uveděte, proč je nutné použít zvířata a proč nemohou být využity alternativy bez použití zvířat.

Jedná se o studium komplexních mechanismů regulace metabolismu a energetické rovnováhy organismu, které nelze studovat např. s pomocí *in vitro* modelů.

Omezení používání zvířat: Vysvětlete, jak lze zajistit použití co nejmenšího počtu zvířat.

Počty zvířat v jednotlivých skupinách vycházejí z předchozích experimentů i ze studia odborné literatury (zdroj: databáze PubMed), které pro většinu měřených parametrů stanovily minimální velikost skupin 6-10 myší na skupinu tak, aby se dosáhlo statisticky významných rozdílů v daném pokuse, pokud jsou tyto přítomny.

Šetrné zacházení se zvířaty: Vysvětlete volbu druhu zvířat a proč se v případě tohoto zvířecího modelu jedná o nejšetrnější použití z hlediska vědeckých cílů.

Vysvětlete obecná opatření, která budou přijata za účelem snížení újmy způsobené zvířatům na minimum.

Myš (*Mus musculus*) je ideálním modelem pro studium obezity stejně jako pro studium prevence a léčby metabolických onemocnění asociovaných s obezitou vlivem nutrice. Mezi hlavní výhody využití myší patří relativní nenáročnost jejich chovu a dostupnost inbredních a mutantních myších kmenů. V případě operačních zákroků budou zvířata v celkové anestézii navozené inhalací isofluranu a analgézii navozené injekcí Rimadylu. V pooperačním stadiu budou myši umístěny v chovných nádobách po jedné s volným přístupem k vodě a krmivu, které bude pro usnadnění přístupu umístěno přímo na dně chovné nádoby. V průběhu vyšetření na CT/PET budou zvířata uspána inhalací isofluranu nebo kombinací anestetik Ketamin/Xylazin (viz dále). Před usmrcením na konci pokusů budou zvířata dle potřeb jednotlivých experimentů uspána dietyléterem, isofluranem, případně kombinací anestetik Ketamin/Xylazin.